

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Zuzany Ďurišovej a členov JUDr. Aleny Priecelovej a JUDr. Štefana Šatku, v právnej veci žalobcu: C., proti žalovanej: I., správkyňa konkurznej podstaty M., zastúpenej J., advokátom, J., **o určenie nároku na oddelené uspokojenie a o určenie poradia pohľadávky**, na odvolania žalobcu

aj žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo dňa 4. februára 2008 č. k. 4 Cbi/5/2007-45, takto

r o z h o d o l :

Napadnutý rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 4. februára 2008 č. k. 4 Cbi/5/2007-45 v časti o určenie poradia pohľadávky **m e n í** tak, že určuje, že pohľadávka žalobcu prihlásená v konkurznom konaní vedenom na Krajskom súde v Košiciach pod sp. zn. 1 K 347/1997 vo výške 14 454 372,39 Sk je oprávnená a zistená pre účely rozvrhu ako pohľadávka III. triedy .

Vo zvyšnej časti rozsudok **p o t v r d z u j e**.

Žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Košiciach napadnutým rozsudkom zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal určenia, že jeho pohľadávka prihlásená v konkurznom konaní vedenom na Krajskom súde v Košiciach pod sp. zn. 1K 347/1997 vo výške 14 454 372,39 Sk je oprávnená a zistená pre účely rozvrhu ako pohľadávka III. triedy, pričom v popretej časti práva na oddelené uspokojenie vo výške 2 259 795,39 Sk je oprávnená a zistená s právom na oddelené uspokojenie.

V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že podľa vykonaného dokazovania Krajský súd v Košiciach uznesením z 23. 01. 2007 č. k. 1K 347/1997-43 vyhlásil konkurz na majetok dlžníka M., a žalobca si v tomto konkurznom konaní prihlásil svoju pohľadávku z úverových zmlúv č. 2004320 vo výške 2 352 507,42 Sk, č. 2004427 vo výške 3 333 855,99 Sk, č. 2004451 vo výške 4 708 213,77 Sk a č. 2006035 vo výške 4 059 795,39 Sk v celkovej výške 14 454 372,39 Sk so zaradením pre účely rozvrhu do III. triedy, z toho 4 059 795,39 Sk ako pohľadávku s právom na oddelené uspokojenie. Na prieskumnom pojednávaní dňa 05. 04. 2007 žalovaná uznala pohľadávku v plnej výške, ale so zaradením do IV. triedy a právo na oddelené uspokojenie uznala len do výšky 1 800 000,-- Sk, takže pohľadávku zaradila do iného poradia a poprela právo na oddelené uspokojenie vo výške 2 259 795,39 Sk. Právo na oddeleného uspokojenie žalobca odvodzuje zo zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti č. 1/3324-15232-146 z 30. 09. 1992, z obsahu ktorej súd zistil, že predmetom tejto zmluvy je zriadenie záložného práva na zabezpečenie poskytnutého úveru v celkovej výške 1,8 mil. Sk. Z toho ustálil, že žalovaná správne u pohľadávky prevyšujúcej túto sumu poprela právo na oddelené uspokojenie. Pokiaľ ide o zaradenie pohľadávky pre účely rozvrhu do IV. triedy, aj tu súd dospel k záveru, že žalovaná postupovala správne, a to s odkazom na zákon č. 58/1996 Z. z., ktorým bolo novelizované ustanovenie § 32 zákona č. 328/1991 Zb. o konkurznej a vyrovnaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZKV“) tak, že bolo doplnené o nový odsek 2. Z uvedených dôvodov súd žalobu zamietol ako neopodstatnenú. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p. tak, že úspešnej žalovanej priznal ich náhradu v celkovej výške 4 754,-- Sk.

Proti tomuto rozsudku podali odvolanie žalobca aj žalovaný.

Žalobca podal odvolanie vo veci samej z dôvodov podľa § 205 ods. 2 písm. c/, d/ a f/ O. s. p. Namietal záver súdu prvého stupňa, že predmetom zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti č. 1/3324-15232-146 z 30. 09. 1992 bolo zriadenie záložného práva iba na zabezpečenie poskytnutého úveru vo výške 1 800 000,-- Sk, a preto má žalobca právo na oddelené uspokojenie prihlásenej pohľadávky len v tejto výške. Má za to, že uvedenie tejto sumy bolo len informatívne z hľadiska celkovej výšky poskytnutého úveru, ale nešlo o presnú výšku pohľadávky zabezpečenej záložným právom, ktorá v tom čase účastníkom ani nebola známa. Poukázal v tejto súvislosti aj na čl. I bod 2 zmluvy o zriadení záložného práva, podľa ktorého trvanie záložného práva podmieňuje banka až do splatenia poskytnutého úveru podľa predchádzajúceho bodu a zaplatenia úrokov a poplatkov za tento úver a čl. IV bod 1 písm. a/, podľa ktorého záložné právo zanikne splatením úveru a zaplatením bankových úrokov a poplatkov, týkajúcich sa tohto úveru. Pokiaľ ide o zaradenie jeho v konkurznom konaní prihlásenej pohľadávky pre účely rozvrhu ako pohľadávky IV. triedy, napadnuté rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia, pretože konkurzné konanie sa spravuje právnymi predpismi v znení platnom v čase začatia konania. V danom prípade preto platí zákon č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení zákona č. 292/1996 Z. z., ktorý v § 32 ods. 2 písm. c/ stanovoval, že ostatné pohľadávky sú pohľadávkami tretej triedy. Zaradenie pohľadávky do štvrtej triedy s poukazom na zákon č. 58/1996 Z. z., ktorý novelizoval ustanovenie § 32, a na ktoré sa odvolal súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia, nepovažuje za správne, pretože z tejto novely nevyplýva zmena v počte a označení tried. Navrhol preto, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že určí, že pohľadávka prihlásená v konkurznom konaní sp. zn. 1K 347/1997 vedenom na Krajskom súde v Košiciach vo výške 14 454 372,39 Sk je oprávnená a zistená pre účely rozvrhu ako pohľadávka tretej triedy, pričom v popretej časti práva na oddelené uspokojenie vo výške 2 259 795,39 Sk je oprávnená a zistená s právom na oddelené uspokojenie.

Žalovaný podal odvolanie iba proti výroku o náhrade trov konania, v ktorom namietal, že v konaní bolo možné určiť hodnotu veci, preto nebolo namieste priznanie trov konania za jeden úkon právnej služby vo výške 1 371,-- Sk, resp. 1 466,-- Sk, ale 46 250,-- Sk, ako si uplatnil vo vyčíslení trov konania. Navrhol preto, aby odvolací súd výrok o trovách konania zmenil tak, že prizná žalovanému ich náhradu v uplatnenej výške 139 296,-- Sk.

Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu navrhol napadnutý rozsudok potvrdiť ako vecne správny okrem výroku o náhrade trov konania a priznať žalovanej náhradu trov

odvolacieho konania. Má za to, že súd prvého stupňa dostatočne zistil skutkový stav a vec správne právne posúdil. Je toho názoru, že prihlásená pohľadávka nepreukazovala odôvodnenosť záložného práva nad sumu 1 800 000,-- Sk, preto žalobca nesprávne žaloval sumu 2 259 795,39 Sk ako pohľadávku s právom na oddelené uspokojenie a rovnako nesprávne žiadal o zaradenie prihlásenej pohľadávky do tretej triedy.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ktorý vo veci konal ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p.), prejednal vec v rozsahu podľa § 212 ods. 1 O. s. p., bez nariadenia pojednávania v zmysle § 214 ods. 2 O. s. p., a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je čiastočne dôvodné.

Predmetom odvolacieho konania je jednak posúdenie otázky, či pohľadávka žalobcu bola zabezpečená záložným právom aj nad žalovanou uznaný rozsah 1,8 mil Sk a jednak, či jeho pohľadávka mala byť pre účely rozvrhu zaradená do tretej alebo štvrtej triedy.

V zmysle § 28 ZKV, právo na oddelené uspokojenie, teda na uspokojenie prihlásenej pohľadávky z výťažku predaja majetku, ktorým bola pohľadávka zabezpečená, má o. i. veriteľ pohľadávky, ktorá bola zabezpečená záložným právom. Nie je sporné, že žalobca mal zabezpečenú pohľadávku zo zmluvy o úvere č. 2006035 záložným právom na základe Zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam č. 1/3324-15232-146 z 30. 09. 1992, sporná je len výška pohľadávky, ktorá bola záložným právom zabezpečená. Žalobca si v konkurznom konaní z tejto úverovej zmluvy prihlásil pohľadávku v celkovej výške 4 059 795,39 Sk, ktorá pozostáva jednak zo sumy poskytnutého úveru 1,8 mil. Sk a jednak z úrokov, úrokov z omeškania a bankových poplatkov. Vychádzajúc z obsahu predloženej zmluvy o zriadení záložného práva, odvolací súd sa stotožnil s právnym názorom súdu prvého stupňa, že zabezpečenie sa týka iba poskytnutého úveru vo výške 1,8 mil. Sk. V čl. I bod 1, ktorý vymedzuje predmet zmluvy, je výslovne uvedené, že záložné právo sa zriaďuje na zabezpečenie poskytnutého úveru podľa úverovej zmluvy č. 3324-15232-146 v celkovej sume 1 800 000,-- Sk. Predmet zmluvy nemožno rozširovať cez jej ďalšie ustanovenia, ako to žiada žalobca, pretože v uvedenom článku bol vymedzený jednoznačne. I keď je pravdivé tvrdenie žalobcu, že v tom čase skutočná výška pohľadávky z úverovej zmluvy nebola známa, stačilo do predmetu zmluvy uviesť, že sa ňou zabezpečuje poskytnutý úver s príslušenstvom a bankovými poplatkami. V tejto časti preto odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil ako vecne správny (§ 219 ods. 1 O. s. p.).

Pokiaľ však ide o zaradenie žalobcom prihlásenej pohľadávky pre účely rozvrhu do štvrtej triedy namiesto žalobcom požadovanej tretej triedy, odvolací súd sa s právnym posúdením veci súdom prvého stupňa nestotožňuje. Pre zaradenie pohľadávok do tried je rozhodujúce znenie § 32 ZKV v čase začatia konkurzného konania, teda podania návrhu na vyhlásenie konkurzu, čo bolo v danom prípade v roku 1997. Pri zaradení preto treba vychádzať zo znenia zákona účinného do 31. 01. 1998, kedy sa pohľadávky zaraďovali do troch tried. Zákon č. 58/1996 Z. z., na ktorý poukázal súd prvého stupňa, sa netýkal poradia, v akom sa mali pohľadávky uspokojovať. V tejto časti preto odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 220 O. s. p. zmenil tak, že žalobe vyhovel.

Pretože odvolací súd čiastočne zmenil napadnutý rozsudok, rozhodoval znova aj o trovách celého konania. Vzhľadom na čiastočný úspech oboch účastníkov, o trovách prvostupňového aj odvolacieho konania rozhodol podľa § 142 ods. 2 v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. tak, že vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na ich náhradu. Tým sa stalo bezpredmetným odvolanie žalovaného proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o trovách konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 30. októbra 2008

**JUDr. Zuzana Ď u r i š o v á, v. r.
predsedníčka senátu**

Za správnosť vyhotovenia: M.